

LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands udviklingsstrategi for perioden 2007-2013

Visionen er at skabe medvind for aktive og initiativrige ildsjæle i landet, hvor blæsten går frisk!

A. Formalia

A1: LAG Jammerbugt-Vesthimmerland

A2: Messevej 1 A, 9600 Aars

A3: Lokal aktionsgruppe under landdistriktsprogrammet 2007-2013

B. Kontaktperson

B1. Sigurd Christensen (Formand)

B2. Limfjordsgade 14, 9440 Aabybro

B3. 86651322

B4. limfjord@dbmail.dk

C. Bilag

Bilag 1: Materiale vedr. LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands ekstraordinære generalforsamling

Bilag 2: Forretningsorden

Bilag 3: Bilagsmateriale til afsnit E1

Forsidefoto: Søren Christensen, Rørbæk Centret

D1. Inddragelse af medlemmer

Medlemmerne af LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er blevet inddraget i processen omkring udviklingsstrategien i forbindelse med den ekstraordinære generalforsamling, som blev afholdt i Fjerritslev onsdag den 9. januar 2008. Formålet med den ekstraordinære generalforsamling var at drøfte og vedtage det udkast til en udviklingsstrategi, som Aktionsgruppen offentliggjorde på www.jammerbugt.dk og www.vesthimmerland.dk 11. december 2007.

56 medlemmer af LAG Jammerbugt – Vesthimmerland deltog i den ekstraordinære generalforsamling, heraf 14 nytegnede medlemmer.

Bestyrelsens forslag til strategiplan blev diskuteret livligt. I diskussionerne var der specielt fokus på naturbevarelse, udnyttelse af tomme bygninger, støtte til samlingssteder og kvantificerede målsætninger, specielt vedr. antallet af forventede nye arbejdspladser.

Den ekstraordinære generalforsamlings forløb fremgår af referatet, der er vedlagt som bilag 1. Strategiplanen blev godkendt uden indsigelse af den ekstraordinære generalforsamling.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har sideløbende med offentliggørelsen af udkastet til udviklingsstrategien og forud for den ekstraordinære generalforsamling annonceret i lokale aviser (4 ugeaviser i Jammerbugt Kommune og 4 i Vesthimmerlands Kommune samt i dagbladet Nordjyske Stiftstidende), ligesom Aktionsgruppen har sendt et meget kort udkast til udviklingsstrategien (4 sides folder) og en indbydelse til den stiftende generalforsamling til samtlige medlemmer af LAG Jammerbugt-Vesthimmerland. Desuden har Aktionsgruppens medlemmer gennem deres personlige netværk har gjort medlemmer opmærksomme på mulighederne for at øve indflydelse på udviklingsstrategien.

Bestyrelsen for LAG Jammerbugt-Vesthimmerland vil gøre en stor indsats for at inddrage medlemmerne i arbejdet med at gennemføre strategien. Først og fremmest opfordrede Aktionsgruppen på den ekstraordinære generalforsamling de fremmødte til at udvikle og engagere sig i tiltag eller inspirere andre ildsjæle til at kaste sig ud i projekter, som kan bidrage til indfrielse af udviklingsstrategien - og dermed komme i betragtning til økonomisk støtte og rådgivningsbistand fra koordinatoren.

Bestyrelsen gør videre en stor indsats for at skabe synlighed omkring sit arbejde og de konkrete projekter, som Aktionsgruppen på den ene eller anden måde bistår. Det sker bl.a. ved løbende at udsende pressemeddelelser og ved at offentliggøre referater fra bestyrelsesmøder på Aktionsgruppens hjemmeside. Via hjemmesiden er det videre muligt for alle interesserede (medlemmer og ikke-medlemmer) at abonnere på LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands nyhedsbrev.

D2. Inddragelse af det lokale liv

Information

Alle interessenter fra organisationer, foreninger, borgere og erhvervsliv i udviklingsområdet har haft mulighed for at læse udkastet til udviklingsstrategien på www.jammerbugt.dk og www.vesthimmerland.dk. Begge hjemmesider er forsynet med kontaktoplysninger på bestyrelsesmedlemmer, så interessenterne forud for den ekstraordinære generalforsamling havde mulighed for at kontakte bestyrelsen med kommentarer og forslag. På de to hjemmesider opfordrede bestyrelsen desuden alle medlemmer til at gøre sit bagland og sin lokale omgangskreds opmærksom på udviklingsstrategien og mulighederne for at påvirke dens indhold i høringsfasen og ikke mindst på den ekstraordinære generalforsamling.

Landsbyerne i såvel Jammerbugt som Vesthimmerlands Kommuner er godt organiseret, og bestyrelsen for LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har fra første færd været opmærksom på, at de eksisterende organer er en effektiv formidlingskanal. Bestyrelsens har eksempelvis været repræsenteret på Landsbyudvalget landdistriktskonference i Vesthimmerlands Kommune den 1. november 2007, ligesom bestyrelsen gav en orientering til deltagerne på LandboNords Ildsjælekursus lørdag den 24. oktober.

Bestyrelsesmedlemmer orienterede ved begge arrangementer om mulighederne for at få rådgivning og økonomisk støtte til nye projekter, bestyrelsens foreløbige arbejde samt udviklingsstrategien. Bestyrelsen vil gennem hele programperioden gøre en indsats for at informere om Aktionsgruppens aktiviteter ved arrangementer for lokale ildsjæle.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har også haft gavn af initiativer, som de to kommuner har gennemført. Konkrete eksempler herpå er det visionskatalog, som Jammerbugt Kommune har udarbejdet på baggrund af en udviklingsproces omfattende 24 seminarer i kommunens lokalområder samt "Plan- og bæredygtighedsstrategi 2007", som Vesthimmerlands Kommune har udarbejdet på grundlag af en række lokale borgermøder. Materialet er præsenteret for Aktionsgruppen, som har indarbejdet flere elementer fra katalogerne i udviklingsstrategien.

Samarbejdsgrupper

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er af den overbevisning, at tværgående samarbejdsrelationer er et værdifuldt redskab i gennemførelsen af udviklingsstrategien, idet de bidrager til at skabe en lokal forankring af projekter, ligesom samarbejdet mellem flere parter genererer flere ressourcer.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har foreløbig taget initiativ til etablering af fire samarbejdsgrupper med lokale aktører, som har interesse i at indgå i projektsamarbejder inden for nogle af Aktionsgruppens fokusområder, henholdsvis natur- og miljø, turisme, erhverv og områdefornyelse. Grupperne har følgende sammensætning:

Natur og miljø

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland
Plan- og Miljøafdelinger i Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner
LandboNord
Vesthimmerlands Landboforening
Tre lokale afdelinger af Danmarks Naturfredningsforening
En af Friluftsrådets lokalkredse

Natur- og miljøsamarbejdet beskæftiger sig bl.a. med akse 2-projekter og grønne partnerskaber. Det tilstræbes dog, at de relevante projekter indholdsmæssigt lever op til flere af udviklingsstrategiens målsætninger.

Områdefornyelse

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland
Jammerbugt Kommune
Vesthimmerlands Kommune

Samarbejdet om områdefornyelse vil bl.a. have fokus på Socialministeriets og Fødevarerministeriets puljer til områdefornyelse i landdistrikter.

Turisme

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland
Turistforum Jammerbugt
Turistforening i Vesthimmerland
De to turistchefer
Fire aktører inden for oplevelsesturisme

Erhverv

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland
LandboNord
Vesthimmerlands Landboforening
Jammerbugt Erhvervsråd
Erhvervsråd i Vesthimmerland

Fælles for de fire samarbejdsgrupper er det, at de løbende suppleres med interessenter, som er relevante i relation til de givne projekter, eksempelvis Buderupholm og Thy Skovdistrikter på natur og miljøområdet.

D3: Inddragelse af offentlige myndigheder

Helt grundlæggende er begge kommuner og Region Nordjylland repræsenteret i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland med hver en politiker, der repræsenterer de offentlige myndigheds interesser i såvel processen omkring udviklingsstrategien som i det fremadrettede arbejde.

Desuden har LAG Jammerbugt-Vesthimmerland gennem hele processen omkring formulering af udviklingsstrategien haft et tæt samarbejde med de kommunale og regionale myndigheder. Forvaltningerne har således været repræsenteret på flere af de bestyrelsesmøder (21/8 2007, 18/9 2007, 8/10 2007 og 6/11 2007), hvor udviklingstemaer, målsætninger og visioner er blevet drøftet. De kommunale forvaltninger har foruden bidrag til strategidrøftelserne på bestyrelsesmøder været behjælpelige med at gennemlæse og kommentere de løbende udkast, ligesom Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner samt Region Nordjylland/Vækstforum har godkendt strategiplanen.

Strategiplanen blev godkendt af Vesthimmerlands Kommune på byrådsmøde d. 31. januar 2008, og af Jammerbugt Kommune på et kommunalbestyrelsesmøde 31. januar 2008. Regionsrådet godkendte planen administrativt 7. januar 2008

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland, Jammerbugt Kommune, Vesthimmerland Kommune og Region Nordjylland ønsker at videreføre det tætte samarbejde, som er grundlagt i strategifasen til hele programperioden. Dette ønske skal naturligvis ses i lyset af, at Aktionsgruppen og de offentlige myndigheder, som det fremgår af afsnit F1, har sammenfaldende interesser på en lang række indsatsområder.

Det fremadrettede samarbejde med de kommunale myndigheder sikres, som beskrevet i afsnit D2, gennem samarbejde omkring udvikling og realisering af fælles projekter inden for eksempelvis områdefornyelse og natur og miljø.

Endelig afholder LAG Jammerbugt-Vesthimmerland et årligt møde mellem Aktionsgruppens bestyrelse, kommunernes borgmestre samt øvrige politikere og embedsmænd, hvor parterne gør status på det forgangne års aktiviteter - og ikke mindst ser frem mod de kommende!

D4:Rolle-/opgavefordeling mellem formanden/bestyrelsen/koordinatoren

Formanden repræsenterer bestyrelsen udadtil og varetager det daglige ansvar for foreningens drift, herunder at foranledige indkaldelse af bestyrelsesmøder i henhold til den godkendte forretningsorden (bilag 2).

Det er bestyrelsen, der udarbejder udkast til strategiplan (til godkendelse af medlemmerne på en ekstraordinær generalforsamling), og som tager stilling til ansøgninger samt iværksættelse af projektinitiativer. Bestyrelsen træffer sine beslutninger i møder, der er indkaldt i henhold til forretningsordningen, og hvori mindst halvdelen af medlemmerne deltager. Formanden er dog bemyndiget til at træffe afgørelse i sager, der vurderes som uopsættelige, eller at lade en sag afgøre ved skriftlig høring, f.eks. elektronisk.

Bestyrelsen ansætter eller indgår anden form for kontrakt med en koordinator, der varetager LAG'ens daglige drift i henhold til en skriftlig kontrakt herom. Herunder fastsættes det, at det er koordinatorens opgave/ansvar:

- at videregive alle væsentlige oplysninger til bestyrelsen,
- at udarbejde en kort aktivitetsrapport til hvert ordinært bestyrelsesmøde,
- at deltage i bestyrelsens møder med fuld taleret,
- at fungere som sekretær og sekretariatsleder for bestyrelsen,
- at udarbejde forslag til budget for LAG-gruppens virksomhed,
- at forelægge årsregnskab og revideret budget til bestyrelsens godkendelse,
- at udarbejde udkast til årsregnskab til forelæggelse og godkendelse for formanden/bestyrelsen
- at udarbejde udkast til årsrapport til forelæggelse for og godkendelse af bestyrelsen.

Koordinatorens vigtigste funktion bliver at fungere som rådgiver for ildsjæle og iværksættere, hvadenten det drejer sig om projekter, hvortil der ønskes tilskud fra landdistriktsprogrammet, eller det drejer sig om projekter, som nok falder inden for Aktionsgruppens strategiplan, men som kan finansieres af andre midler. Herunder er det en vigtig funktion for koordinatoren:

- at sikre, at projektet er forankret lokalt og evt. bistå i forbindelse med lokale processer
- at bistå med en konkretisering af projektet,
- at bistå med udarbejdelse af projektbeskrivelse,
- at rådgive om finansieringskilder, og
- at bistå med at søge tilskud fra relevante fonde, puljer og myndigheder.

Endelig er det koordinatorens opgave at føre tilsyn med, at de godkendte projekter gennemføres i henhold til de forelagte og godkendte ansøgninger.

E1: Overordnet analyse af LAG Jammerbugt-Vesthimmerland

Dette afsnit tegner en generel profil af LAG Jammerbugt-Vesthimmerland. Profilen tager sit afsæt i et omfattende statistisk materiale baseret på bl.a. Danmarks Statistik og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal. Det statistiske materiale er vedlagt i bilag 3.

Pointerne fra dette analyseafsnit samles til sidst i afsnittet i en SWOT, der giver et overblik over de styrker, svagheder, muligheder og trusler, som kendetegner udviklingsområdet. SWOT'ens pointer er central viden i forhold til udviklingsstrategiens vision og målsætninger, idet netop de lokale styrker, svagheder, muligheder og trusler i vid udstrækning determinerer, hvordan et givent udviklingsprojekt skal planlægges og gennemføres, hvis det i sidste ende skal være levedygtigt.

Fakta om LAG Jammerbugt-Vesthimmerland

Udviklingsområdet LAG Jammerbugt-Vesthimmerland omfatter Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner, som Direktoratet for FødevarerErhverv kategoriserer som henholdsvis landkommune og yderkommune. Begge kommuner er beliggende i Region Nordjylland.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er geografisk set en stor enhed, som udgør 1.645 kvadratkilometer eller 3,8 % af Danmark samlede areal. Udviklingsområdet strækker sig fra den sydlige grænse ved Viborg Kommune i Region Midtjylland til den nordlige ved Hjørring Kommune. Den geografiske udstrækning illustreres ved, at der fra Gedsted i syd til Ingstrup i nord er 106 km.

Udviklingsområdet har dog ikke en tilsvarende befolkningsmæssig tyngde, idet blot 76.477 personer eller 1,4 % personer af Danmarks indbyggere er bosiddende her. Det betyder, at befolkningstætheden med 46 personer pr. kvadratkilometer er markant lavere end i den øvrige del af Region Nordjylland - og i særdeleshed det gennemsnitlige Danmark, der har 126 indbyggere pr. kvadratkilometer.

Jammerbugt og Vesthimmerland er et typisk landområde, som har det åbne land, mange landsbyer og fraværet af store provinsbyer til fælles. I henhold til Danmarks Statistiks definitioner er omkring 30 % af borgerne i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland bosat i landdistrikter, mens andelen på landsplan blot udgør 15 %. Aktionsgruppen betragter hele udviklingsområdet som et landdistrikt.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er som beskrevet kendetegnet ved fraværet af store provinsbyer. Aars er med sine godt 7.000 indbyggere den største by, mens de næststørste byer med ca. 4.500 indbyggere er Aabybro og Løgstør.

Landskabelige kendetegn

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er et landdistrikt, hvor de traditionelle erhverv som fiskeri, landbrug og skovdrift har fyldt og stadig fylder meget – både erhvervsmæssigt og i det landskabelige udtryk! Landskabeligt giver det udslag i store arealer med åbent land, hvor spredt bebyggelse, dyrket agerland og græsningsarealer til kreaturer dominerer. I andre egne afløses det åbne land af store plantager med snorlige række af beplantning, der vidner om skovbrugets erhvervsmæssige betydning i området.

Kyststrækningen langs Jammerbugten er et andet markant landskabeligt kendetegn. Jammerbugten kendetegnes bl.a. af de brede sandstrande, de kuperede klitlandskaber, og lokaliteter som Kettrup Bjerge, Svinkløv og Thorup klitplantager samt Danmarks største indlandsskrænt, Lien, der støder op til naturområdet Fosdalen.

Længere mod syd skærer Limfjorden gennem landet, og adskiller Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner. Sammenlignet med Jammerbugten er Limfjorden et mere "blidt" element i landskabet, hvor vegetationen er mere frodig og farvandet mindre voldsomt. Karakteristisk for Limfjordslandet er videre de små havne og fiskelejerne og de meget forskelligartede kyststrækninger.

Også syd for Limfjorden er den landskabelige variation stor. De mest velkendte områder omfatter de himmerlandske heder, der er Danmarks største samlede hedeareal, samt den genoprettede Vilsted Sø, der er Nordjyllands største ferskvandssø, ligesom de mange vandløb er karakteristiske for egnen.

Kulturmiljøerne, der vidner om menneskets liv og færden, sætter ligeledes tydelige spor i landskabet. Nord for Limfjorden omfatter de mest tydelige spor efter vore forfædre bl.a. Vikingeborgen i Aggersund, den gamle højmose, Store Vildmose, kystfiskerlejerne Slettestrand og Thorupstrand, det sagnomspundne Ø Kloster i Øland samt Vejlerne, der i dag er et fredet vådområde med et rigt fugleliv.

Syd for Limfjorden hører stenalderbopladsen ved Ertebølle, Vitskøl Kloster og Frederik VII's Kanal i Løgstør til de mest iøjnefaldende kulturmiljøer. Og endelige er der den lille Limfjordsø, Livø, hvor perioderne som munkeøje og institution for åndssvage og kriminelle har sat sine tydelige aftryk i landskabet.

Offentlig service og infrastruktur

De kommunale servicetilbud i Jammerbugt og Vesthimmerlands kommune er generelt på niveau med kommunerne i andre dele af landet. Kommunernes geografiske udstrækning har dog den konsekvens, at mange borgere har forholdsvis langt til de kommunale institutioner, hvad enten det drejer sig om rådhus, dagsinstitutioner, skoler eller ældretilbud.

Udgifterne til kultur, sport og fritid ligger langt under landsgennemsnittet i både Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner. De samlede udgifter pr. indbygger er i Jammerbugt 1.352 kr. og i Vesthimmerland 1.253 kr., mens udgifterne på landsplan gennemsnitligt beløber sig til 1.728 kr. pr. indbygger.

Kommunerne er kun i begrænset omfang hjemsted for regionale og statslige institutioner. I stedet må borgerne i vid udstrækning benytte sig af de regionale og statslige tilbud, som er beliggende i Hjørring og Hobro samt regions- og universitetsbyen Aalborg.

Afstanden til Nordjyllands infrastrukturelle knudepunkter, som den nordjyske motorvej og Aalborg Lufthavn er generelt stor for borgerne i udviklingsområdet.

Befolkningsudvikling

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har knap 77.000 indbyggere. I perioden 1986-2006 har befolkningstilvæksten været ca. 1 %, hvilket er moderat sammenlignet med de øvrige kommuner i det forhenværende Nordjyllands Amt og i særdeleshed i forhold til landsgennemsnittet. På landsplan er befolkningen de seneste 20 år øget med mere end 6 %.

Befolkningsprognoser for perioden 2007-2027 forudsiger, at udviklingsområdet vil opleve et fald på mere end 2 %, mens befolkningen på landsplan vil stige med 4,5 %.

Med andre ord vil LAG Jammerbugt-Vesthimmerland de kommende år blive mere tyndt befolket, hvilket gør egnens status som landdistrikt endnu mere udpræget. Den umiddelbare konklusion er således, at udviklingsområdet i tiltagende grad stilles vanskeligere end "det gennemsnitlige Danmark".

Befolknings sammensætning

Den skitserede affolkning skal dog nuanceres, idet de faktiske konsekvenser afhænger af, hvorvidt tilbagegangen i indbyggertallet fordeler sig jævnt på alle befolkningsgrupper, eller om den negative vækst er koncentreret på enkelte grupper. Det følgende skitserer, hvordan de forskellige befolkningsgrupper har udviklet sig fra 1986-2006 og i forlængelse heraf, hvordan de forventes at udvikle sig frem mod 2027.

1986-2006

De mest markante udviklingstræk i perioden 1986-2006 er, at gruppen af 41-64-årige er vokset godt 8 procentpoint, mens gruppen af 19-40-årige er reduceret med næsten 7 procentpoint. Gruppen af personer over 65 år har været stabil i perioden, mens andelen af børn og unge er faldet ca. 2 procentpoint.

Befolkningsudviklingen i udviklingsområdet har store ligheder med udviklingen på landsplan. Det skal dog bemærkes, at den yngre del af arbejdsstyrken (19-40-årige) udgør 30 % af

befolkningen på landsplan, men blot 24 % i LAG Vesthimmerland-Jammerbugt. Omvendt er den ældre del af arbejdsstyrken (41-64-årige) knap 35 % i udviklingsområdet mod knap 33 % på landsplan.

Andelen af arbejdsdygtige (19-64-årige) er forholdsvis lille i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland, mens andelen af ældre omvendt er stor. Denne befolkningssammensætning betyder, at andelen af indbyggere i beskæftigelse er forholdsvis lav, mens andelen på overførselsindkomster er højt, hvilket påvirker den kommunale økonomi i negativ retning.

En befolkningsprognose for perioden 2007-2027 afslører, at andelen af børn og unge vil falde både lokalt og på landsplan. Faldet er mest markant i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland, hvor andelen af børn & unge vil falde med ca. 4 procentpoint, så det i 2027 vil være på niveau med landsgennemsnittet (ca. 21 %).

2007-2027

I LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og på landsplan vil gruppen af yngre erhvervsdygtige bliver reduceret frem mod 2022, hvorefter den vil gennemleve en svag vækst frem mod 2027. Samlet vil befolkningsgruppen være reduceret med ca. 2 procentpoint i både LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og på landsplan om 20 år. Udviklingsområdet vil være underrepræsenteret, hvad angår yngre erhvervsdygtige i hele perioden.

Gruppen af ældre erhvervsdygtige (41-64-årige) reduceres betydeligt frem mod 2027, hvor den udgør 31 % af indbyggerne i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og knap 30 % af indbyggerne på landsplan.

Ældregruppen (65 år +) vil vokse eksplosivt over den 20-årige periode. I 2027 vil befolkningsgruppen udgøre henholdsvis 27 % af indbyggerne i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og 23 % af indbyggerne på landsplan. Tilvæksten af ældre bliver ca. 10 procentpoint i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og ca. 8 procentpoint på landsplan.

Konklusionen på ovenstående er, at LAG Jammerbugt-Vesthimmerland i højere grad end landsgennemsnittet vil opleve et udgiftspres, idet antallet af erhvervsaktive er faldende, mens antallet af ældre udenfor arbejdsmarkedet er stigende. Denne udvikling er i en kommunaløkonomisk henseende særlig alvorlig, da udviklingsområdet allerede på nuværende tidspunkt er kendetegnet ved en begrænset arbejdsstyrke og en forholdsvis stor gruppe ældre.

Uddannelse

Uddannelsesniveaueet i udviklingsområdet afviger fra landsgennemsnittet. Konkret er antallet af 25-64-årige uden erhvervsuddannelse i perioden fra 1994-2006 reduceret på landsplan såvel som i de to kommuner. Det er imidlertid værd at bemærke, at der i Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner er markant færre med en erhvervsuddannelse, end det er

tilfældet på landsplan. I 2006 var knap 33 % af denne befolkningsgruppe uden erhvervsuddannelse i de to kommuner, mens det tilsvarende tal på landsplan var knap 25 %.

Andelen af 25-64-årige med en videregående uddannelse er steget markant fra 1994 til 2006. På landsplan har 21 % af borgerne indenfor denne gruppe en videregående uddannelse, mens det kun gælder for ca. 14 % af borgerne i de to kommuner.

Udviklingsområdet er kendetegnet ved mange personer uden uddannelse og få med videregående uddannelse. Et lavt uddannelsesniveau er problematisk i flere henseender, idet arbejdsmarkedet til stadighed efterspørger veluddannet arbejdskraft og lønniveauet for højtuddannede typisk ligger højere, end det gør for personer uden eller med en kort uddannelse.

Økonomi

Det lave uddannelsesniveau kan aflæses i udviklingsområdets økonomi. Beskatningsgrundlaget er i 2007 kr. 122.815,- pr. indbygger, hvilket er omkring kr. 5.000,- mindre end gennemsnittet for kommunerne i Region Nordjylland og kr. 21.000,- mindre end landsgennemsnittet.

Beskatningsgrundlaget er fra 1994 til 2007 steget med henholdsvis kr. 50.545,- i LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og kr. 52.827,- på landsplan.

Arbejdsmarked

Arbejdsstyrken i udviklingsområdet udgør i 2006 37.857 personer eller knap halvdelen (49,5 %) af den samlede befolkning.

Ledigheden er i den seneste årrække reduceret markant inden for udviklingsområdet, hvor ledigheden i 1993 var på 13,3 % i Jammerbugt Kommune og 10,5 % i Vesthimmerlands Kommune. I starten af 2007 er ledighedstallene for de kommuner henholdsvis 5,1 % og 3,4 %, mens den strukturelle ledighed ifølge Arbejderbevægelsen Erhvervsråd og Finansministeriet ligger på ca. 4,5 % i 2007. Den disponible arbejdskraftreserve i udviklingsområdet må dermed antages at være begrænset.

Antallet af pendlere er i perioden 1993-2005 steget markant. Det gør sig gældende for personer som dagligt kommer til området for at arbejde såvel som for lokale borgere, der forlader området for at arbejde. Pendlingsregnskabet for Vesthimmerlands Kommune viser at stort set lige mange personer pendler ind og ud af kommunen (ca. 37 % af arbejdsstyrken), mens Jammerbugt Kommune har en nettoudpendling, hvor 46,5 % af arbejdsstyrken pendler ud af kommunen, mens en andel svarende til knap 35 % af kommunens arbejdsstyrke pendler ind. I faste tal har udviklingsområdet en nettoudpendling på ca. 2.000 personer.

Erhvervsstruktur

LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands erhvervsstruktur er præget af mange små virksomheder. Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner er samlet set hjemsted for 5.158 virksomheder, hvilket omregnet betyder, at der for hver 1.000 indbyggere er 67 virksomheder. Tilsvarende er gennemsnittet på landsplan 54 virksomheder for hver 1.000 indbyggere.

Det er de små virksomheder med 1-19 medarbejdere, som er overrepræsenteret i området – og tendensen er mest tydelig i forhold til enkeltmandsforetagender. Omvendt er området svagt underrepræsenteret, hvad angår mellemstore og store virksomheder.

Udviklingsområdet er som beskrevet præget af åbent land. Det afspejler sig i den lokale erhvervsstruktur, som i langt højere grad end det er tilfældet på landsplan er præget af primærerhverv som landbrug, gartneri og skovbrug. Helt konkret er 2.811 personer i området, eller hvad der svarer til 3,6 ud af hver 100 indbyggere ansat indenfor landbrug, gartneri og skovbrug. Til sammenligning er 1,5 ud af 100 personer på landsplan beskæftiget indenfor disse erhverv.

Et andet vigtigt erhverv i udviklingsområdet er turismen, idet både Jammerbugt og Vesthimmerland udgør velbesøgte turistdestinationer i den nordjyske turismeregion. De relevante data er ikke opgjort på de enkelte kommuner, men det samlede Nordjyllands Amt er i perioden 1989-2005 den region i Danmark, som årligt har haft flest turismerelaterede overnatninger. Det skal dog bemærkes, at væksten i perioden har været større i andre egne af landet.

Undersøgelser fra Visit Nordjylland viser desuden, at Nordjylland i særdeleshed tiltrækker turister, som ønsker at benytte sig af den gode adgang til strand og vand samt turister som søger sjove oplevelser i sommerlandet (Visit Nordjylland, Vision 2020: Hvor skal nordjysk turisme hen?, side 14).

Øvrige karakteristika

I lavvækstregioner som Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner er det velkendt, at udvikling og gennemførelse af vækstfremmende initiativer kræver noget helt andet, end det gør i landets vækstcentre. Erhvervslivet, de offentlige myndigheder, foreningerne og borgerne er for længst nået til den erkendelse, at det er essentielt at være bevidst om lokale styrker og svagheder, at tænke visionært og frem for alt udnytte de lokale netværk, hvis gode ideer skal realiseres som bæredygtige projekter.

Viljen til at samarbejde på tværs har haft stor positiv indvirkning lokalt, hvilket leader+ programmet for perioden 2000-2006 giver talrige eksempler på. Seks af de otte forhenværende kommuner, som nu er en del af LAG Jammerbugt-Vesthimmerland, var repræsenteret i aktionsgrupperne Nordjylland-Vest og Limfjordsgruppen. Programperiodens

udbytte er - foruden styrkede lokale samarbejdsrelationer og en mobilisering af ildsjæle - en mangfoldighed af projekter omfattende et vækstcenter, en efterskole, en gourmetrestaurant, flere multihaller og biografteater, naturprojekter samt en række mindre aktivitetshuse og samlingssteder i egnens landsbyer.

Projekterne har i flere henseender påvirket den lokale udvikling positivt. Helt konkret har de skabt nye attraktive rammer om livet på landet, men mindst lige så vigtigt er det, at projekterne - store som små - styrker den lokale tro på, at det er muligt at skabe udvikling.

En af de absolutte styrker i udviklingsområdet er den sociale kapital, som kendetegner mange af lokalsamfundene. Den sociale kapital giver udslag i stærke lokale netværk og en udpræget sammenhængskraft, hvilket i sidste instans resulterer i stærke sociale relationer og en evne til at mobilisere ressourcer. Populært sagt er lokalsamfundene, som tidligere skitseret har et lavt uddannelsesniveau eller "know how", karakteriseret ved en "know who", som både i de daglige sociale relationer og i forbindelse med udviklingstiltag er en markant styrke.

SWOT

På baggrund af afsnit E1 fremkommer nedenstående SWOT.

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varieret og attraktiv natur - Spændende kulturmiljøer - Stærkt lokalt samarbejde - Erfaringer fra Leader+ - Stor fiskeri- og landbrugsregion - Stærk turismeregion - Masser af "know who" - Mulighed for bosætning udenfor høj-stress områder - Stor social kapital - Mange ildsjæle 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svag befolkningstilvækst - Nogle landområder og landsbyer oplever affolkning - Den geografiske afstand til motorvej, jernbanenet og lufthavn - Relativt begrænsede kommunale midler til kultur, sport og fritid - Mange borgere har langt til offentlige institutioner og indkøbsmuligheder - Lavt uddannelsesniveau - Lavt beskatningsgrundlag - Manglende "know how"
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forbedret adgang til rekreative naturområder - Samspil mellem natur og kultur - Nye/forbedrede turismeprodukter med fokus på kulturhistorie, natur, mad, kunsthåndværk etc. 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> - Negativ befolkningstilvækst - Landområder og landsbyer affolkes - Beskæftigelsen inden for primær- og sekundærhverv er faldende - Fremtidens befolkningssammensætning med færre erhvervsaktive og flere ældre

<ul style="list-style-type: none"> - Lokale fødevarer - Kyststrækninger ved Limfjorden (bosætning og turisme) - Mange ildsjæle - Nærheden til Aalborg Universitet åbner mulighed for at tiltrække iværksættere, eksempelvis ved at tilbyde gode levevilkår og erhvervslokaler. 	<p>presser de kommunale økonomier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stor mangel på arbejdskraft - Mange job indenfor primærerhverv forsvinder - Mangel på pleje af naturarealer (og penge til dette) - Lavt uddannelsesniveau
--	--

F1. Overordnede målsætninger for LAG Jammerbugt-Vesthimmerland

Vision

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har som vision:

- *At skabe medvind for aktive og initiativrige ildsjæle i landet, hvor blæsten går frisk!*

Det skal ske ved at igangsætte og understøtte projekter, som relaterer sig til følgende to sideordnede målsætninger:

- Målsætning nr. 1: Udvikling af attraktive levevilkår og styrket bosætning
- Målsætning nr. 2: Etablering af nye attraktive arbejdspladser

I de følgende afsnit uddybes de præsenterede målsætninger, og der gives eksempler på, hvilke typer af projekter og tiltag, LAG Jammerbugt-Vesthimmerland ønsker at støtte. Det er dog vigtigt for Aktionsgruppen at understrege, at de kommende afsnit udstikker de overordnede rammer, men de beskriver ikke samtlige projektideer og -typer, som kan komme i betragtning til støtte. Således kan andre typer projekter, såfremt de harmonerer med udviklingsstrategien, komme i betragtning til økonomisk og rådgivningsmæssig bistand fra LAG Jammerbugt-Vesthimmerland.

Målsætning nr. 1: Udvikling af attraktive levevilkår og styrket bosætning

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er et godt sted at bo. Området er beriget med varieret natur, interessante kulturmiljøer samt landområder, byer og landsbyer, som på forskellig vis er kendetegnet ved autentiske miljøer, nære relationer, lokal ildhu, nærhed til naturen samt stor social og pladsmæssig rummelighed. I mange lokalsamfund har fælles projekter, som involverer foreninger, enkeltpersoner og erhvervslivet et stort potentiale, idet de skaber ny udvikling såvel som de kan bidrage til at styrke de sociale relationer.

Aktionsgruppen vil iværksætte en indsats, som gør LAG Jammerbugt-Vesthimmerland til et mere attraktivt sted for lokalbefolkning og mulige tilflyttere. Aktionsgruppens fokus rettes konkret mod projekter, som bidrager til:

- at skabe nye aktiviteter og nye fysiske rammer inden for det sociale og kulturelle område
- at styrke de rekreative rammebetingelser ved bedre udnyttelse af de eksisterende natur- og kulturmiljøer.

Aktionsgruppen vil i særdeleshed beskæftige sig med projekter, der har en stærk lokal forankring.

Det sociale og kulturelle område

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland har helt overordnet fokus på at støtte lokale ildsjæle og samtidig at bidrage til etablering af nye faciliteter, som gavner levevilkårene i lokalsamfundene.

Gennemførelse af byfornyelsesprojekter er, som det bl.a. skitseres i afsnit D3, en af Aktionsgruppens målsætninger. Aktionsgruppen har ambitioner om at engagere sig i et eller flere "byfornyelsesprojekter" for lokalsamfund, der visuelt og socialt lider under tilstedeværelsen af tomme og forfaldne bygninger. En tilstedeværelse som i værste fald fører til frustrationer, faldende ejendomspriser og vigende engagement i lokalområdet.

Byfornyelsesprojekterne søges udviklet i samarbejde med Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner, Region Nordjylland, Socialministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, almennyttige fonde samt interesserede lokalsamfund. Projektets hovedformål er med afsæt i lokalsamfundets egne ønsker og ressourcer at udvikle de sociale og fysiske rammer, og derigennem danne grundlag for en positiv udvikling lokalt. Delmålet bliver med afsæt i de konkrete cases at udarbejde et materiale, der kan inspirere andre til at kaste sig ud i lignende byfornyelsesprojekter.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland ønsker at støtte op om sociale og kulturelle aktiviteter i lokalsamfundene i to henseender. For det første kan Aktionsgruppen give støtte til etablering af samlingssteder i lokalsamfund, som mangler bygningsmæssige rammer omkring det sociale og kulturelle liv. Her er Aktionsgruppens interesse i særlig grad rettet mod samlingssteder, som etableres i og dermed finder anvendelse for en eksisterende bygning. Det er vigtigt for Aktionsgruppen at understrege, at den ikke har intentioner om at medvirke til etablering af nye lokale samlingssteder i lokalsamfund, hvor de eksisterende fysiske rammer allerede dækker de lokale behov.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland vil for det andet yde støtte til udvikling og etablering af nye sociale og kulturelle aktiviteter. Aktionsgruppen arbejder for, at det er attraktivt for alle – ung som gammel – at bo i området, hvorfor alle typer oplevelsesbaserede aktiviteter som udgangspunkt kan komme i betragtning til støtte. Det centrale er, at de støttede aktiviteter har en målgruppe eller en aktørkreds, som brænder for at realisere de konkrete aktiviteter, og som bidrager med engagement og frivillig arbejdskraft. Aktionsgruppen er specielt interesseret i aktiviteter, som tager afsæt i lokalsamfundets eksisterende ressourcer og aktiviteter, som bidrager til at styrke lokalbefolkningens sundhed, eller som fremmer det aktive liv.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland vil i vurderingen af de konkrete projekter lægge særlig vægt på følgende støttekriterier:

- Brug af lokale ressourcer
- Lokal forankring
- Netværk mellem aktører
- Nyhedsværdi

Natur og kulturmiljøer

Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner har som tidligere beskrevet mange attraktive naturområder. Naturen er i mange henseender et aktiv for udviklingsområdets borgere, der nyder godt af den udsigt og de rekreative rammer, som naturområderne udgør i hverdagen. Det er dog ikke over alt i udviklingsområdet, at borgerne har samme muligheder for at benytte sig af naturen, da adgangen mange steder er dårlig.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland ser derfor et stort potentiale i at forbedre adgangen til naturen, idet projekter med fokus på bæredygtig anvendelse og færden i de nære naturområder i flere henseender kan få positiv afsmitning lokalt. Konkret opfatter mange borgere den nære adgang til naturen som et gode, ligesom den forbedrede adgang kan anspore flere til at begive sig mere ud i naturen – og dermed få mere motion og flere oplevelser!

En bæredygtig benyttelse af naturen er en forudsætning, hvis de attraktive naturområder også skal forblive attraktive. Naturprojekter med tilknytning til LAG Jammerbugt-Vesthimmerland skal derfor overvejes i forhold til både tilgængelighed, miljømæssig bæredygtighed og de lokale erhvervs, eksempelvis landbrugets, rolle i projekterne. Det er, som beskrevet i afsnit D2, Aktionsgruppens overbevisning, at lokale samarbejdsgrupper er en vigtig del af at skabe et anvendelsesorienteret, bæredygtigt og lokalt forankret naturprojekt, der kan komme mange borgere til gode. Aktionsgruppen vil derfor tage initiativ til samarbejdsgrupper mellem interessenter på området, herunder lodsejere, lokalbefolkning, erhvervsorganisationer, naturforeninger og myndigheder, ligesom den naturligvis er interesseret i at støtte lokalt initierede naturprojekter.

Aktionsgruppen har med afsæt i samarbejdet om naturprojekter ambitioner om at gennemføre natur- og miljøprojekter, som vil kunne støttes inden for landdistriktsprogrammets akse 2. Her vil aktionsgruppe gennem sin brede berøringsflade arbejde for, at projekterne får en bred folkelig forankring, ligesom den stiller sig til rådighed i arbejdet med at formulere projektbeskrivelse og ansøgninger.

Den formidlingsmæssige indsats er et vigtigt element i naturprojekter, idet formidlingen for det første bidrager til at styrke befolkningens viden om og engagement i naturen, og for det andet kan anspore til fysisk aktivitet i naturen. Konkrete eksempler på formidlingstiltag, som Aktionsgruppen ønsker at fremme, er dels informationsstandere og foldere, som formidler viden om natur eller en given naturgenopretning og dels mere fysisk betonedede aktiviteter, som

guidedede naturvandringe, sejladsere, cykelture eller andre aktiviteter, som relaterer til et givent projekt.

De lokale kulturmiljøer og den lokale kulturhistorie rummer beretningerne om de markante personligheder, vigtige hændelser og egnens generelle udvikling, og er dermed en central del af den selvforståelse, som er fremherskende blandt egnens befolkning. Kulturhistorien er således et centralt element i lokalsamfundenes identitet, og Aktionsgruppen vil støtte projekter, som med afsæt i områdets kulturmiljøer skaber nye aktiviteter, der giver befolkningen indblik og berøring med den lokale kulturhistorie. Det være sig projekter som demonstrerer og viderefører de gamle danske håndværk, eller projekter som på anden vis bidrager til at formidle de levende historier.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland vil i vurderingen af konkrete projekter lægge særlig vægt på følgende støttekriterier:

- Bæredygtighed
- Brug af lokale ressourcer
- Lokal forankring
- Netværk mellem aktører

Målsætning nr. 2: Etablering af nye og attraktive arbejdspladser

LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands indsats for at få etableret nye og attraktive arbejdspladser i området målrettes to segmenter, turisme og mikrovirksomheder.

Aktionsgruppen vil i bestræbelserne på at skabe attraktive arbejdspladser samarbejde med de kommunale erhvervskontorer, regionale rådgivningstilbud som Nordjysk Iværksætter Netværk og Erhvervscenter Nordjylland samt landbrugscentrene Landbo Nord og Vesthimmerlands Landboforening.

Turisme

Turisme er, som skitseret i E 1, et centralt erhverv i LAG Jammerbugt – Vesthimmerland. Det er Aktionsgruppens vurdering, at turismen i udviklingsområdet rummer en række uindfrie potentialer, som i de kommende år kan give grundlag for økonomisk udvikling og skabelse af nye, attraktive arbejdspladser.

LAG Jammerbugt–Vesthimmerland ønsker konkret at støtte:

Mindre projekter, hvor en enkelt turismevirksomhed eksempelvis medvirker ved opførelse af utraditionelle overnatningsfaciliteter, nye formidlingstiltag og lignende.

Store sammenhængende projekter, der skaber generel værdi for turismen i Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner.

Områdets kulturmiljøer og kulturhistorie samt naturområder af både national – og international værdi er et muligt afsæt for produktudvikling af ferietilbud.

Anvendelse af lokale menneskelige ressourcer til udvikling af oplevelsesturisme. Mange lokalområder har borgere – i mange tilfælde seniorer – der har nogle særlige forudsætninger for at bibringe turister autentiske oplevelser. Det drejer sig eksempelvis om borgere, som mestrer gamle håndværk, arbejdsopgaver på gamle egnsspecifikke virksomheder, fremstilling af gamle egnretter eller nye kvalitetsprodukter baseret på områdets traditioner. Aktionsgruppen ønsker at understøtte initiativer, der med afsæt i lokale borgeres oplevelser, refleksioner, kunnen og viden, fortæller gæsterne de gode historier fra området.

Aktiviteter i ydersæsonerne. Aktiviteten på turistområdet er størst i sommerhalvåret. Mange virksomheder lukker ned i ydersæsonerne og om vinteren. En øget aktivitet udenfor sommermånederne vil generere nye arbejdspladser, og LAG Jammerbugt - Vesthimmerland vil derfor understøtte tiltag, som lancerer spændende oplevelsestilbud uden for sommerhalvåret.

Produktudvikling gennem samarbejde. Turismen i Jammerbugt og Vesthimmerland har mange små virksomheder, som aktører. Det er Aktionsgruppens vurdering, at udvikling af nye samarbejdsrelationer mellem turismevirksomheder med forskellige produkter og kompetencer både kan styrke de deltagende virksomheder og turismeerhvervet generelt. Det kan være konceptferier bygget op om de oplevelsesmuligheder, som ligger i egnens mange kunstnermiljøer, formidling af den lokale kulturhistorie eller de gode muligheder for aktiv friluftsliv, lystfiskeri og andre naturoplevelser.

LAG Jammerbugt – Vesthimmerland vil i vurderingen af konkrete turismeprojekter lægge særlig vægt på følgende støttekriterier:

- Brug af lokale ressourcer
- Bæredygtighed
- Lokal forankring
- Netværk mellem aktører

Mikrovirksomheder

Erhvervsstrukturen i udviklingsområdet er som beskrevet i afsnit E1 kendetegnet ved mange små virksomheder. LAG Jammerbugt-Vesthimmerland anser disse som en stor styrke, idet et arbejdsmarked med mange små og mellemstore virksomheder generelt er mindre sårbart, end et arbejdsmarked bygget op omkring en enkelt eller få store virksomheder. Desuden rummer mange af de små virksomheder potentialet til at udvikle sig og skabe yderligere

vækst. Aktionsgruppen vil derfor gerne bidrage til erhvervsrettede projekter, som involverer lokale mikrovirksomheder, der udvikler eller lancerer nye produkter eller serviceydelser.

Aktionsgruppens fokus er rettet mod produkter og serviceydelser, som har potentiale til at udmønte nye attraktive arbejdspladser og bidrage til økonomisk vækst de kommende år. Det kan som omtalt i forrige afsnit være produkter og serviceydelser inden for turisme og oplevelsesøkonomi, men det kan lige så vel være lancering af nye fødevarerprodukter og fødevarerafsætning, udvikling af miljøteknologiske produkter eller andre innovative produkter og serviceydelser.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland ser store vækstpotentialer i, at udviklingsområdets mikrovirksomheder i højere grad fokuserer på erfaringsudveksling, produktudvikling og markedsføring. Aktionsgruppen vil i særlig grad prioritere netværksbaserede projekter, der nytænker mulighederne for samarbejde, og udviklingsinitiativer, der genererer nye produkter.

Udviklingsområdet rummer mange ledige bygninger, som lokale borgere i bestræbelserne på at opretholde et levende lokalsamfund ønsker at finde ny anvendelse til. En del af den ledige bygningsmasse, eksempelvis bygninger der tidligere har dannet de fysiske rammer omkring forretninger, skoler, mejerier og landbrug, kan være egnede i relation til erhvervsrelaterede aktiviteter. Projekter, som anvender en ledig bygning, og som samtidig resulterer i nye vækstfremmende produkter og serviceydelser, vil have stor positiv indvirkning, idet en "død" bygning får nyt liv samtidig med at der tilføres lokale arbejdspladser. Aktionsgruppen har derfor stor interesse i projekter, som lever op til ovenstående.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland vil i vurderingen af projekter lægge særlig vægt på følgende støttekriterier:

- Levedygtighed
- Netværk mellem aktører
- Nyhedsværdi
- Udnyttelse af ledige bygninger

F2. Kvantificerede målsætninger

Aktionsgruppens kvantificerede målsætninger udspringer af de i F1 præsenterede målsætninger, ligesom Aktionsgruppen vil prioritere en række overordnede og tværgående målsætninger. De kvantificerede målsætninger vil dels fungere som retningslinje i bestyrelsens prioritering af indkomne ansøgninger og dels i forhold til det opsøgende arbejde som bestyrelsen og koordinatoren skal udføre i programperioden. Det er samtidig vigtigt for bestyrelsen at understrege, at de kvantificerede målsætninger, som den øvrige del af udviklingsstrategien, kan justeres i løbet af programperioden.

Det er Aktionsgruppens målsætning, at der i programperioden skal gennemføres nedenstående antal projekter. Fælles for samtlige projekter, som Aktionsgruppen vil involvere sig i, er, at de skal være karakteriseret af en solid lokal forankring, ligesom de skal være levedygtige i et langt tidsmæssigt perspektiv.

Overordnede og tværgående målsætninger:

- Genanvendelse af mindst 16 ledige bygninger til erhverv eller sociale/kulturelle formål.
- Uddannelsesforløb for minimum 30 lokale ildsjæle (se afsnit F3).
- Gennemførelse af mindst 2 store tværgående udviklingsprojekter.
- Investeringer på i alt 83,7 mio. kr. i projekter/aktiviteter, svarende til en resultat-faktor på 3. Hertil kommer så de projekter, som gennemføres med supplerende tilskud, der forventes at kunne opnås fra DFFE (se sidste afsnit).

Målsætning 1: Udvikling af attraktive levevilkår og styrket bosætning

Det sociale og kulturelle område

- Projekter for områdefornyelse i mindre byer (Socialministeriet/kommunerne): 3
- Gennemførelse af mindre byfornyelses-/byforskønnelsesprojekter: 40
- Etablering eller forbedring af nye kultur- og fritidstilbud: 12
- Etablering eller forbedring af nye fysiske rammer: 10
- Ny anvendelse af ledige bygninger: 6

Natur- og kulturmiljøer

- Nye formidlingsmaterialer: 8
- Forbedret tilgængelighed: 8
- Projekter for bevaring og udvikling af natur-, landskabs- og kulturværdier: 10 (landdistriktsprogrammets akse 2)

Målsætning 2: Etablering af nye attraktive arbejdspladser

Turisme

- Nye eller forbedrede oplevelsesmuligheder: 15
- Turismenetværk: 8
- Forventet antal arbejdspladser 40

Mikrovirksomheder

- Lancering/udvikling af nye produkter: 15
- Anvendelse af antal ledige bygninger: 10
- Forventet antal arbejdspladser 40

Bevillinger

LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands maksimale økonomiske bevilling til et projekt udgør 1 mio. kr. Aktionsgruppen opererer ikke med et minimumsbeløb for projektbevillinger.

Det skal videre understreges, at aktionsgruppen tilstræber at fordele de økonomiske midler og den rådgivningsmæssige bistand bredt i udviklingsområdet i hele programperioden.

F3. Forventede aktiviteter

Enkeltprojekter:

Med en massiv informationskampagne vil Aktionsgruppen søge at motivere flest mulige initiativtagere til at komme på banen med nye udviklingsprojekter inden for de temaområder, som strategiplanen omfatter.

Enkeltprojekterne må gerne omfatte mange forskellige typer af projekter, idet den overordnede helhed i indsatsen sikres gennem en forholdsvis enkel og præcis angivelse af støttemuligheder. Aktionsgruppen/koordinatoren vil dog til stadighed være opmærksom på mulighederne for at sammenkæde forskelligartede projekter, hvor det er muligt. Det kan være på det emnemæssige område eller på det geografiske område (f.eks. bør væresteder og lignende kunne udnyttes på tværs).

Med de forholdsvis beskedne midler vil Aktionsgruppen prioritere midlerne, så den direkte nytteværdi for borgerne i Vesthimmerlands og Jammerbugt kommune bliver størst mulig. Samarbejdsprojekter med andre aktionsgrupper og med projekter i andre europæiske lande vil dog også blive søgt gennemført, hvor mulighederne er til stede.

Koordinatorens indsats:

Aktionsgruppen er indstillet på en meget udfarende og opsøgende arbejdsform, hvor bestyrelsen ikke blot afventer ansøgninger. Koordinatoren får derfor til opgave at være opsøgende og at bistå projektmagere med afklaring og beskrivelse af deres projekter samt at bistå dem med at sikre eksterne finansieringsmuligheder.

Det bliver desuden koordinatorens opgave at tage kontakt til potentielle iværksættere, hvis han/hun bliver opmærksom på, at et nyt spændende projekt er under opsejling. En anden vigtig del af koordinatorfunktionen er at inspirere kreative og udviklingsorienterede borgere til at påtage sig rollen som initiativtagere/iværksættere.

Endelig er det en vigtig opgave for koordinatoren løbende at holde sig orienteret om nye tilskudsmuligheder og at formidle viden herom dels til bestyrelsen for LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og dels til lokale ildsjæle. I forlængelse heraf skal koordinatoren søge at etablere kontakt til særligt relevante finansieringskilder for herigennem at understøtte mulighederne for, at initiativtagere opnår støtte til deres projekter.

Det kan f.eks. dreje sig om Lokale- og Anlægsfonden, Friluftsrådet, Klub- og Værestedspuljen, diverse ministerielle puljer, diverse EU-programmer samt potentielle lokale sponsorer.

Kompetenceudvikling:

Aktionsgruppen er indstillet på at understøtte – eller selvstændigt gennemføre - kompetenceudvikling i et omfang, der skønnes nødvendigt for succesfuld gennemførelse af konkrete projekter. Aktionsgruppen vil desuden have fokus på, at bestyrelse, koordinator og medlemmer af samarbejdsgrupper til stadighed har det overblik og den opdaterede viden, der er nødvendig for gennemførelse af de pågældendes opgaver.

G1. Eventuelle yderligere målsætninger, som ikke søges medfinansieret under landdistriktsprogrammet

Det er Aktionsgruppens holdning, at bestyrelsen og koordinatoren skal være til rådighed for ethvert initiativ, som kan være med til at opfylde Aktionsgruppens visioner.

Inden for landdistriktsprogrammet vil Aktionsgruppen derfor ikke blot arbejde inden for akse 3, men også med projekter inden for akse 2, ligesom der vil blive søgt gennemført byfornyelsesprojekter i samarbejde med kommunerne og Socialministeriet.

Desuden vil bestyrelsen og koordinatoren være til rådighed for initiativtagere, som arbejder med projekter, der falder uden for landdistriktsprogrammets støttemæssige rammer, men som er med til at give udvikling i Aktionsgruppens geografiske område.

Det kan f.eks. være projekter, der kan støttes af andre EU-programmer eller andre nationale tilskudsmuligheder (offentlige og private fonde og puljer).

H. Budget og tidsplan

Aktionsgruppen har tilsagn om følgende tilskud fra DFFE for hvert af årene 2007 og 2008:

- Vesthimmerland:	2.455.693 kr.
- Jammerbugt	<u>2.131.556 kr.</u>
I alt	<u>4.587.249 kr.</u>

Heraf kan 600.000 kr. årligt anvendes til drift af Aktionsgruppen (koordination og administration), mens resten kan anvendes til medfinansiering af projekter.

Under forudsætning af uændrede tilskud fra DFFE i de følgende fem år i programperioden, så vil den samlede ramme over hele den 7-årige programperiode 2007-2013 udgøre 7 x 4.587.249 kr., eller i alt 32.110.743 kr., der fordeles således:

- Maksimalt tilskud til koordination/administration	4.200.000 kr.
- tilskud til projekter/aktiviteter (afrundet)	27.900.000 kr.

Det er Aktionsgruppens holdning, at man ikke på forhånd vil fordele den udmeldte tilskudsramme på de forskellige indsatsområder, men alene vil tage hensyn til projekterne kvalitet og de aktuelle foreliggende muligheder for medfinansiering. Det er således ikke et krav, at der opnås samme resultater på de forskellige prioriterede områder.

Under forudsætning af,

- at rammen for tilskud fra DFFE (4.587.249 kr.) vil være uændret i hvert af de følgende år, og
- at Aktionsgruppen vil fordele udnyttelsen af samtlige midler jævnt over hvert af de seks år i perioden 2008-2013 (intet forbrug i 2007),

vil den årlige ramme for tilskud fra DFFE være følgende:

Rammebeløb til rådighed fra DFFE							
(i 1.000 kr.)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt
- til driftsudgifter	700	700	700	700	700	700	4.200
- til projekter	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650	27.900
Målsætning/hovedindsatsområde1	2.325	2.325	2.325	2.325	2.325	2.325	16.050
Målsætning/hovedindsatsområde2	2.325	2.325	2.325	2.325	2.325	2.325	16.050
I alt	5.350	5.350	5.350	5.350	5.350	5.350	32.100

Aktionsgruppen er indstillet på, at der til projekter skal skaffes en gennemsnitlig medfinansiering på det dobbelte af de tilskud, der ydes fra DFFE, idet visionen er at skabe et resultat svarende til en faktor 3 i forhold til DFFE-tilskuddet.

Målsætningen er således, at den samlede økonomiske ramme for investeringer i projekter over hele perioden skal udgøre:

- tilskud fra DFFE	27.900.000 kr.
- anden finansiering *)	<u>55.800.000 kr.</u>
I alt	<u>83.700.000 kr.</u>

*) Den supplerende finansiering fremskaffes dels gennem projekternes egenfinansiering, dels gennem tilskud fra forskellig side (kommuner, fonde, puljer og lokale sponsorer).

Det giver mulighed for at gennemføre følgende projekter/aktiviteter:

Budget for gennemførelse af projekter/aktiviteter							
(i 1.000 kr.)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt
Driftsudgifter							
- løn/honorar	450	450	450	450	450	450	2.700
- administration	250	250	250	250	250	250	1.500
I alt	700	700	700	700	700	700	4.200
Projektomkostninger							
- vedr. målsætning nr. 1	6.975	6.975	6.975	6.975	6.975	6.975	41.850
- vedr. målsætning nr. 2	6.975	6.975	6.975	6.975	6.975	6.975	41.850
I alt	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950	83.700

Finansiering af projekter/aktiviteter							
(i 1.000 kr.)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt
Aktionsgruppens drift							
- DFFE	700	700	700	700	700	700	4.200
Projekter							
- DFFE	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650	27.900
- anden finansiering	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300	55.800
I alt	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950	83.700

Projekter baseret på forventning om yderligere tilskud fra DFFE ud over tilskudsrammen

Ud over de ovenfor nævnte faste rammer for tilskud fra DFFE og det aktivitetsniveau, der følger heraf, vil LAG Jammerbugt-Vesthimmerland undervejs i programperioden ansøge om ekstra midler fra landdistriktsprogrammet til tre typer af indsatsområder:

1. Projekter inden for landdistriktsprogrammets akse 2 (natur og miljø), som gennemføres i et samarbejde mellem LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og relevante interessenter for naturforvaltning (landboforeninger, Danmarks Naturfredningsforening, Skov- og Naturstyrelsen m.fl.).
2. Projekter for områdefornyelse i mindre byer, der gennemføres af kommunerne med støtte fra Socialministeriet.
3. Projekter, der gennemføres af initiativtagere i Vesthimmerlands og Jammerbugt kommuner med støtte fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Landdistriktspulje.

Projekter, som forudsætter yderligere tilskud fra DFFE							
(i 1.000 kr.)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt
Landdistriktsprogrammets akse 2 (natur og miljø)							
- projektomkostninger		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	15.000
- tilskud fra DFFE		1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	7.500
Områdefornyelse i mindre byer							
- tilskud Soc.ministeriet	300	300	300	300	300	300	1.800
- tilskud fra DFFE	300	300	300	300	300	300	1.800
Projekter med støtte fra IM's Landdistriktspulje							
- tilskud fra IM	400	500	500	500	500	500	2.900
- tilskud fra DFFE	400	500	500	500	500	500	2.900
Tilskud i alt, som forventes ansøgt hos DFFE							
- i alt	700	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	12.200

I: Evt. Bemærkninger

Der er ingen bemærkninger.